

unesenivangole.socializmus.sk

Pokukujeme od samého rána jeden po druhém, co se bude dít, ale všude kolem je absolutní klid. Před jedenáctou hodinou však zavolají Frantu od sousedů, že má jít na prohlídku k lékaři. Za chvíli po něm, tak po necelých dvaceti minutách odvolali i Jožu. Nakonec došlo ještě na Pepu. Než se dostalo na nás s Pavlem, je nám ohlášeno vydávání oběda, je jen divné, že se nikdo z našich sousedů ještě nevrátil. Navíc tu už jednou byli, jak lékaři z Mezinárodního Červeného kříže, tak doktor UNITA a nyní k tomu nechtějí ani tlumočnicka, přitom Josefové moc portugalsčinou nevládnou. My ostatní, co tu zbýváme, z toho čujeme nějaký podraz.

Ale už za malou chvíli jsem měl jasno. Přišel jsem po těch třech sousedech a Pavlovi na řadu. Kousek od místa, kde nás prohlíželi doktoři ze Ženevy, seděl v jango jeden, tak šedesáti až pětadesátiletý muž a opodál nenápadně přešlapovali dva vojáci. Pozdravil jsem ho zde běžným portugalským: „*Boa tarde!*“, jeho odpovědí mi bylo překvapivě české: „*Dobrý den!*“ Ten pán se mi představil jako Navara: „*To víte, staré české jméno!*“, povídá k tomu. Měl na nás připravenou celou řadu otázek, prý je to všechno pro Savimbiho, jak tvrdil potom. Zajímá ho to, jak jsme byli organizováni v Alto Catumbela, zda jsme byli všichni v KSČ a ROH. Kolik jsem viděl Rusů, Kubánců nebo ještě jiných cizích vojáků za svého pobytu v Angole. Jaké bylo jejich technické vybavení. Naše nejvyšší dosažené vzdělání, pracovní funkce a zařazení. Když říkám naše, tak tím skutečně míním celou skupinu, on se totiž neptal pouze na mou osobu, on se ptal většinou na ty ostatní z nás. Tím si zřejmě ověřoval to, co mu řekli ti, kteří byli přede mnou.

Dále na počty Čechoslováků v jiných zemích ve světě, a také v jakých, s jakým odborným zaměřením. Těch otázek bylo kolem třiceti pěti, ale největší důraz byl kladen na tu, kdo byl politickým pracovníkem a zda to nemohl být Saša. „*Však víte, má přece takové typicky ruské jméno!*“, povídá pan Navara. Tehdy jsem slyšel něco podobného poprvé, netušil jsem bláhově, že to tak opravdu funguje a kdo by to mohl být.

Mnohem později by mě ten jeho výslech už nepřekvapil. Jenže ono to celé bylo velmi chytré, stačilo si ty naše, byť neúplné odpovědi poskládat a dobrý výsledek se jim musel dostat. Šlo vlastně jen o to, jaký měl ten výsledek být a kdo ty otázky a jakým směrem orientoval. Eda říkal, že zahlédl pod lavicí zapnutý menší bateriový magnetofon. Když pak řekl, kde měl ležet, tak jsem si vybavil, že jsem zahlédl něco podobného. Od pana Navary nás vojáci odvádějí do velkého jango, kde hlídají jiní dva vojáci a odkud se nesmíme vrátit do svých chýší, dokud neabsolvují výslech všichni ostatní. Z pozdějších reakcí některých kolegů v jango je vidět, že vykecali i to co nevěděli. Bylo to ovšem smutné od lidí s poměrně značným vzděláním i přehledem. Jednalo se shodou okolností o ty, kteří se často nepřiměřeně chovali po cestě sem a potom i během průběhu zajetí.